

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.411.5.3.2024

**Pani
Magdalena Owczarek
Dyrektor
Przedszkola Samorządowego Nr 5
im. Jana Brzechwy w Bełchatowie
os. Dolnośląskie 222a,
97-400 Bełchatów**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/25/004 - Bezpieczeństwo dzieci w przedszkolach

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Przedszkole Samorządowe Nr 5 im. Jana Brzechwy w Bełchatowie ¹ Osiedle Dolnośląskie 222a, 97-400 Bełchatów
Kierownik jednostki kontrolowanej	Magdalena Owczarek, Dyrektor Przedszkola od 28 lutego 2023 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełniła: Mirosława Grzybek, od 1 września 2018 r. do 27 lutego 2023 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Organizacja zadań w przypadku wystąpienia w przedszkolu sytuacji kryzysowych 2. Organizacja bezpiecznego pobytu wychowanków w przedszkolu
Okres objęty kontrolą	Lata 2023-2025 (do dnia 16 kwietnia 2025 r.), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Ewa Tworkowska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/130/2024 z 4 grudnia 2024 r. (akta kontroli str. 1-6)

¹ Dalej jako: Przedszkole.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2023-2025⁴ Dyrektorzy Przedszkola Samorządowego Nr 5 im. Jana Brzechwy w Bełchatowie podejmowali działania dla zapewnienia bezpieczeństwa dzieci, poprzez m.in. opracowanie odpowiednich procedur reagowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej oraz zapewnienie wychowankom odpowiednich warunków przebywania. Większość pracowników Przedszkola zapoznawana była z obowiązującymi procedurami dotyczącymi bezpieczeństwa, choć wyjątki w tym zakresie stwierdzono wobec siedmiu z 20 osób bezpośrednio pracujących z dziećmi. Przedszkole zapoznawało także dzieci i rodziców z ww. procedurami. Stwierdzono natomiast, że w treści *Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem* z 2024 r. nie określono – wymaganych art. 22c ust. 7 ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich⁵ – zasad bezpiecznych relacji między wychowankami Przedszkola, w tym zachowań niedozwolonych, a dostęp do pełnej treści ww. dokumentu na terenie placówki został zawężony w sposób nieuprawniony.

Pomieszczenia i teren wokół Przedszkola były, co do zasady, zabezpieczone przed potencjalnymi zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi, a także przed samowolnym wyjściem dzieci z budynku, czy poza teren placówki. Jednak do kwietnia 2025 r., budynek nie został wyposażony w przeciwpożarowy wyłącznik prądu, wymagany § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów⁶.

Dyrektor organizował corocznie ćwiczenia ewakuacyjne i przeprowadzał cykliczne kontrole warunków panujących na terenie placówki. W toku kontroli stwierdzono jednak nieprawidłowości przy zlecaniu okresowych przeglądów budynku placówki, jak również niedokonanie aktualizacji planu ewakuacyjnego, wykazującego nieprawidłowy przebieg drogi ewakuacji z jednej z sal dzieci.

Każdy z oddziałów Przedszkola posiadał apteczkę, jednak ich zawartość nie zapewniała wszystkich środków niezbędnych do udzielania natychmiastowej pomocy, a część materiałów opatrunkowych była przeterminowana.

Meble i zabawki (objęte próbą), z których korzystały dzieci, posiadały odpowiednie certyfikaty. Niemniej jednak w dwóch grupach, wbrew zasadom ergonomii, nauczyciele nie zapewnili dostosowania stolików i krzesełek do wzrostu w sumie 13 dzieci (spośród 73 objętych próbą). Do lutego 2025 r. nauczyciele nie dokumentowali także godzin przyścia i odbioru dzieci, a w jednej z grup – nie ujęli w dzienniku danych o dzieciach, pomimo takiego obowiązku wynikającego z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 25 sierpnia 2017 r.⁷. Również dokumentacja dotycząca wyjść i wycieczek poza teren placówki była prowadzona nieprawidłowo i niezetelnie, a w przypadku trzech z dziewięciu analizowanych wydarzeń stwierdzono rozbieżności w wykazywanej liczbie uczestników.

Dyrektor właściwie organizował oddziały przedszkolne oraz zapewniał dzieciom opiekę wykwalifikowanego personelu. Nauczyciele szkolili się w tematyce udzielania pomocy dzieciom i ich rodzinom oraz przeciwdziałania sytuacjom zagrażającym bezpieczeństwu. Realizowali oni z dziećmi programy nauczania oraz

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Do 16 kwietnia 2025 r.

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 1802, dalej jako: ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom.

⁶ Dz. U. z 2023 poz. 822 ze zm., dalej jako: rozporządzenie ws. ochrony p-poż.

⁷ Rozporządzenie w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 50), dalej jako: rozporządzenie ws. dokumentacji.

podejmowali działania edukacyjne w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w tym z udziałem służb.

Dyrektor zaniechał jednak weryfikacji, czy dane zatrudnianych osób nie widnieją w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym⁸, a trzech pracowników, którzy zmieniali stanowisko lub pracodawcę, nie skierował na badania lekarskie, niezbędne przed dopuszczeniem do wykonywania zadań, przy których istniała możliwość przeniesienia choroby zakaźnej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR	1. Organizacja zadań w przypadku wystąpienia w przedszkolu sytuacji kryzysowych
Opis stanu faktycznego	1.1. Przedszkole, o statusie wielooddziałowego przedszkola publicznego, stanowiło jednostkę organizacyjną Gminy Miasta Bełchatów. Działalność placówki regulował akt założycielski¹⁰ oraz Statut¹¹. Statut określał m.in.: cele i zadania Przedszkola, sposób realizacji tych zadań, organy Przedszkola, ich zadania i kompetencje, a także organizację i czas pracy placówki, zadania nauczycieli oraz pracowników, ich odpowiedzialność za bezpieczeństwo dzieci, zasady odpłatności, prawa i obowiązki dzieci oraz rodziców, zgodnie z wymogiem art. 102 ust. 1 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe¹² oraz załącznikiem Nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół¹³. Statut został udostępniony w placówce oraz na stronach internetowych¹⁴ Przedszkola. Z jego treścią zapoznawano także rodziców podczas pierwszych zebrań, organizowanych w okresie objętym kontrolą, we wrześniu 2023 r. i 2024 r. (akta kontroli str. 15-65, 200-202, 353) 1.2. W Przedszkolu obowiązywały następujące procedury i regulaminy w zakresie bezpieczeństwa¹⁵: <i>Procedura Bezpieczeństwa Dzieci</i> (z 28 lutego 2023 r.), <i>Regulamin korzystania z placu zabaw</i> (z 25 października 2010 r.), <i>Regulamin organizacji wycieczek</i> (z 11 marca 2019 r.), <i>Procedura przeprowadzania i odbierania dzieci z Przedszkola</i> (z 20 marca 2023 r.), <i>Procedura otwierania i zamykania budynku oraz przechowywania kluczy</i> (z 20 marca 2023 r.), <i>Procedura Niebieskie Karty</i> (z 6 września 2023 r.), <i>Procedura postępowania w przypadku podłożenia ładunku wybuchowego oraz podłożenia podejrzanego pakunku do przedszkola</i> oraz <i>Procedura postępowania w przypadku wtargnięcia napastnika (terrorysty)</i>, z 1 grudnia 2023 r., <i>Procedura postępowania w przypadku konieczności udzielenia pierwszej pomocy</i> (z 28 grudnia 2023 r.), <i>Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem</i> (z 8 lutego 2024 r.), <i>Procedura podejmowania interwencji w sytuacji krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego</i> (z 15 lutego 2024 r.). Z ww. procedurami zapoznawany był personel Przedszkola, a odstępstwa od tej zasady dotyczyły pojedynczych osób pracujących z dziećmi: nauczycieli (czterech z 12), pomocy nauczycieli (jedna z sześciu) oraz psychologa (szerzej w sekcji <i>Stwierdzone nieprawidłowości</i>).

⁸ O którym mowa w art. 4 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom.

⁹ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo w formie opisowej.

¹⁰ Uchwała Rady Miejskiej w Bełchatowie Nr 100/IX/92 z dnia 14 września 1992 r.

¹¹ W brzmieniu zatwierdzonym uchwałami Rady Pedagogicznej Przedszkola Nr 14/2019/2020 z 3 października 2019 r., Nr 14/2021/2022 z 14 lutego 2022 r. i Nr 15/2023/2024 z 25 czerwca 2024 r.

¹² Dz. U. z 2024 r., poz. 737 ze zm.

¹³ Dz. U. Nr 61, poz. 624; załącznik Nr 1 – Ramowy statut publicznego przedszkola.

¹⁴ <https://ps5belchatow.wikom.pl> oraz <https://ps5belchatow.bip.wikom.pl>, dostęp: 12 grudnia 2024 r.

¹⁵ Zgodnie z wymaganiami określonymi w załączniku do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (pkt I, nr 9); Dz. U. z 2020 r. poz. 2198.

Do lutego 2025 r. Dyrektor nie udostępnił treści Regulaminu placu zabaw na stronie internetowej Przedszkola, wbrew postanowieniom § 15 tego dokumentu, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 66-133, 203, 234-280, 849, 852, 860-861, 867-868, 870-872)
Rodzice zapoznawani byli z zasadami dot. bezpieczeństwa (w tym regulacjami w zakresie przyprowadzania i odbioru dzieci, upoważniania innych osób do tej czynności, czy udostępniania kodu wejściowego do Przedszkola) podczas pierwszych zebrań, organizowanych we wrześniu kolejnych lat objętych kontrolą. Zasady bezpiecznego zachowania były omawiane także z dziećmi, m.in.: w formie pogadanek, rozmów przed wyjściami poza teren Przedszkola, w toku zajęć i zabaw, w tym cykli zajęć poświęconym tematyce bezpieczeństwa, a także spotkań organizowanych z przedstawicielami poszczególnych służb¹⁶.

(akta kontroli str. 207-210, 420-426, 499-506, 577-582, 850-851, 856-857)
Dyrektor Przedszkola opracował i wdrożył Instrukcję podstawową bezpieczeństwa i higieny pracy (z 28 lutego 2023 r.), wymaganą art. 237⁴ Kodeksu pracy¹⁷, a także Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego (z października 2014 r.), zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej¹⁸. Fakt zapoznania się z ww. dokumentami potwierdziło pisemnie 29 z 35 pracowników zatrudnionych w okresie objętym kontrolą, zaś sześciu – nie dochowało tego obowiązku, który w zakresie instrukcji BHP wynikał z art. 237⁴ § 3 Kodeksu Pracy¹⁹ (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Ponadto na terenie placówki w widocznych miejscach umieszczono: instrukcje BHP dot. poszczególnych stanowisk pracy, instrukcje postępowania na wypadek pożaru oraz instrukcje udzielania pierwszej pomocy (wymóg § 20 rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny).

(akta kontroli str. 134-199, 203, 296-306, 849, 852)

1.3. Opracowując procedury w zakresie bezpieczeństwa, pracownicy Przedszkola opierali się na obowiązujących przepisach prawa oraz prowadzonej analizie ryzyka, względem celów przyjmowanych corocznie do planu działalności Przedszkola, dot. m.in.: bezpieczeństwa wychowanków, zatrudniania personelu, zlecenia okresowych przeglądów budynku, wyposażenia oraz instalacji, przeprowadzania kontroli warunków panujących w placówce, w tym wydawanej żywności, szkoleń pracowników i podnoszenia świadomości dzieci, eliminowania stwierdzonych zagrożeń, czy możliwości wystąpienia ataku terrorystycznego.

(akta kontroli str. 207-214, 849-850, 852-854)

W 2024 r. Przedszkole przystąpiło do programu profilaktyki przemocy wobec dzieci: „Dzieciństwo bez przemocy”, a także włączyło się w kampanię z okazji „Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka”²⁰.

(akta kontroli str. 215-233)

1.4. W odpowiedzi na obowiązek wynikający z art. 22b ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom, w Przedszkolu zostały opracowane i wdrożone *Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem*. Zakres dokumentu odpowiadał określoneemu w art. 22c ust. 1 i ust. 2 pkt 4 ww. ustawy, natomiast nie zawierał elementów, o których mowa w art. 22c ust. 2 pkt 1-3, (tj.: wymogów dot. bezpiecznych relacji między małoletnimi, w szczególności zachowań niedozwolonych, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*) oraz zasad korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet, procedur ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami wpływającymi z tej sieci, jak i innych źródeł, przy czym Dyrektor wyjaśnił, że Przedszkole nie zapewniało małoletnim

¹⁶ M.in.: Policji, Straży Miejskiej, czy przedstawicieli Ratownictwa Medycznego. Szerzej w pkt 2.3.

¹⁷ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 ze zm.).

¹⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 275 ze zm., dalej jako: ustawa o ochronie przeciwpożarowej.

¹⁹ Zgodnie z Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego pracownicy byli zapoznawani z jej treścią podczas szkoleń wstępnych i okresowych z zakresu BHP. Por. opis w pkt 2.1.d wystąpienia.

²⁰ Kampanie pod patronatem (kolejno): fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” oraz UNICEF.

bezpośredniego dostępu do Internetu, a dzieci również nie miały żadnego dostępu do telefonów, komputerów, czy innego sprzętu z siecią Internet.

(akta kontroli str. 234-280, 850, 854)

Ww. Standardy upublicznione zostały na stronie internetowej Przedszkola oraz wywieszone w widocznym miejscu w placówce, w wersji skróconej, przeznaczonej dla małoletnich. Wgląd do wersji pełnej, w formie papierowej, wymagany art. 22c ust. 7 ww. ustawy, umożliwiono rodzicom na życzenie²¹, z zastrzeżeniem, że udostępnienie Standardów w tej formie było możliwe raz w ciągu roku szkolnego, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W trakcie kontroli dokument wyłożono w szatni, umożliwiając zapoznanie się z jego treścią bez ograniczeń. Fakt zapoznania się ze *Standardami* potwierdziło pisemnie 19 z 30 zobowiązanych pracowników Przedszkola, natomiast 11 – zaznajomiło się z jego treścią w toku kontroli, przy czym byli to pracownicy pionu administracji bądź kuchni.

W lutym 2025 r. przeprowadzono monitoring Standardów, zgodnie z § 8 ust. 3 tego dokumentu.

(akta kontroli str. 64, 203-206, 234-280, 299-300, 357, 849-856, 860-872)

1.5. Pracownicy Przedszkola byli szkoleni w zakresie reagowania w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu dzieci: większość z nich²² została zapoznana z obowiązującymi w Przedszkolu procedurami postępowania na wypadek sytuacji zagrażających bezpieczeństwu dzieci. Nauczyciele i Dyrektor brali udział w 2023 r. i w 2024 r. w szkoleniach związanych z tematyką ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz rozpoznawania oznak nadużyć, takich jak: realizacja procedury Niebieskie Karty (10 ww. osób), organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej (11 osób), Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem (trzy osoby).

Ponadto raz w roku Przedszkole organizowało ćwiczenia ewakuacyjne²³.

(akta kontroli str. 203, 281-282, 796)

W latach 2023-2025 miały miejsce trzy wypadki z udziałem dzieci. Zdarzenia te zostały udokumentowane zgodnie z przyjętymi procedurami, określonymi w § 15 *Procedury bezpieczeństwa*, a przyczyny i przebieg wypadków – zbadane przez zespoły powypadkowe. O zdarzeniach informowano organ prowadzący Przedszkole oraz Radę Rodziców, a z treścią protokołów powypadkowych zapoznawano rodziców dzieci, umożliwiając im wniesienie zastrzeżeń. Takie działania były zgodne z § 15 ust. 2, 7 i 9 *Procedury bezpieczeństwa*. Rejestr wypadków prowadzony był jednak przez Dyrektora nierzetelnie, gdyż nie ujęto w nim jednego z trzech wypadków (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*). Poza ww. wypadkami, w latach 2023-2024 nie miały miejsca inne wydarzenia kryzysowe z udziałem wychowanków, czy też wzbudzające podejrzenie krzywdzenia dzieci lub zagrożenia ich bezpieczeństwa.

(akta kontroli str. 283-295, 850, 856)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dyrektor Przedszkola w sposób nieuprawniony zawęził dostęp do treści *Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem*, poprzez ustanowienie zasady²⁴, że wgląd do papierowej formy Standardów, możliwy był na życzenie, raz w ciągu roku szkolnego, podczas gdy treść tego dokumentu, zgodnie z art. 22c ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom, powinna zostać wywieszona

²¹ Zapis w dokumencie „Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym Standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania”.

²² Por. opis pkt: 1.2, 1.4 oraz 2.1.d wystąpienia pokontrolnego.

²³ W dniach: 4 października 2022 r., 27 września 2023 r. i 6 września 2024 r.

²⁴ W dokumencie „Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym Standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania”, § 1 pkt 3.

m.in. w widocznym miejscu w placówce, a więc dostępna dla zainteresowanych osób bez ograniczeń.

Dyrektor wyjaśnił m.in., że ze Standardami zapoznawani byli pracownicy Przedszkola i rodzice, zgodnie z zasadami określonymi w samym dokumencie, który udostępniono także na stronie internetowej Przedszkola. Jak wyjaśnił – rodzice potwierdzali fakt zaznajomienia się z dokumentem poprzez złożenie podpisu, zostali poinformowani także, że mogą otrzymać (na wniosek) wersję skróconą Standardów, zaś w szatni wywieszono dokument o pełnej treści oraz gazetkę obrazkową informującą, że dziecku nie powinna dźbiać się krzywda.

NIK zauważyła, że z ww. przepisu ustawy wynikał zarówno obowiązek zamieszczenia dokumentu na stronie internetowej, jak i wywieszenia go w widocznym miejscu w lokalu, w wersji pełnej oraz skróconej, przy czym, z założenia, wersja skrócona przeznaczona była dla małoletnich. Udostępnienie pełnej wersji Standardów w szatni Przedszkola miało miejsce w toku kontroli NIK.

(akta kontroli str. 234-261, 356-357, 850, 855-856, 860, 866-867)

2. W treści obowiązujących w Przedszkolu od 8 lutego 2024 r. *Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem* nie zawarto elementów obligatoryjnych, o których mowa w art. 22c ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom, tj. nie określono wymogów dotyczących bezpiecznych relacji między małoletnimi, w szczególności zachowań niedozwolonych.

Dyrektor wyjaśnił m.in., że w *Standardach* znajdują się procedury na wypadek krzywdzenia dziecka (§ 5), zaś przez krzywdzenie dziecka rozumie się także zachowania nieakceptowalne i niedozwolone w relacjach między małoletnimi (tj. przemoc wobec innych dzieci, wszelkie formy dyskryminacji, niewłaściwe zachowania seksualne i naruszanie prywatności innych). Wyjaśnił także, że dokument został opracowany w sposób bardziej ogólny, skupiający się na wytycznych praktycznych dot. ochrony dzieci w placówce.

NIK zauważyła jednak, że wskazane powyżej działania nie zostały opisane w § 5 ww. dokumentu wprost, natomiast krzywdzenie dziecka zdefiniowane zostało w § 1 ust. 5 *Standardów* jako popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka, zagrożenie jego dobra bądź zaniedbywanie.

W dniu 17 marca 2025 r. *Standardy* uzupełniono o zapisy dot. bezpiecznych relacji między dziećmi, ze wskazaniem zachowań niedozwolonych.

(akta kontroli str. 234-280, 850, 854-855)

3. Nie wszyscy pracownicy Przedszkola byli prawidłowo zapoznawani z obowiązującymi w Przedszkolu procedurami dotyczącymi zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i postępowania w sytuacjach kryzysowych, bowiem:
- sześciu spośród 35 zobowiązanych pracowników nie dochowało obowiązku art. 237⁴ § 3 Kodeksu Pracy, dot. pisemnego potwierdzenia faktu zaznajomienia się z Instrukcją podstawową bezpieczeństwa i higieny pracy;
 - dziiesięciu (w tym trzech nauczycieli, psycholog, pomoc nauczyciela, pracownik gospodarczy i trzech pracowników administracyjnych) spośród 34 zobowiązanych pracowników, nie potwierdziło zaznajomienia się z *Regulaminem korzystania z placu zabaw*, wbrew wymogowi § 14 tego dokumentu, zakładającemu, aby fakt zapoznania się z jego treścią każdy pracownik Przedszkola potwierdził podpisem stosownego oświadczenia;
 - trzech nauczycieli spośród 18 osób zatrudnionych do bezpośredniej pracy z dziećmi (tj. nauczycieli bądź pomocy nauczyciela), nie potwierdziło zaznajomienia się z *Procedurą Bezpieczeństwa*; dwóch nauczycieli – z *Regulaminem organizacji wycieczek*, jeden – z *Procedurą przeprowadzania i odbierania dzieci z przedszkola*, zaś dwóch nauczycieli i psycholog – z *Procedurą Niebieskie Karty*. Ponadto psycholog oraz pracownik gospodarczy, jako dwie z 31 zobowiązanych osób, nie zaznajomili się

z procedurami: *Postępowania w przypadku podłożenia ładunku oraz podejrzanego pakunku* i *Postępowania w przypadku wtargnięcia napastnika*. Potwierdzenia zapoznania się ze *Standardami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem* nie złożyło 11 pracowników (pionu administracji lub kuchni) spośród łącznie 30 pracowników Przedszkola.

Nieprawidłowość dotyczyła w sumie 20 spośród 36 pracowników zatrudnionych w latach 2023-2024, z tego siedmiu z 20 – pracujących z dziećmi. Z wyjaśnień Dyrektora wynikały powody, dla których poszczególni pracownicy nie złożyli podpisów potwierdzających zapoznanie się z pojedynczymi procedurami, m.in. przebywanie na długotrwałym zwolnieniu lekarskim, po którym pracownik nie wrócił do pracy, nieuzupełnienie podpisu przed przejściem na emeryturę, krótki okres zatrudnienia (3 tyg.), niekorzystanie z placu zabaw podczas zajęć prowadzonych przez nauczyciela religii i psychologa, czy – w przypadku pracowników administracji – brak kontaktu z dziećmi przebywającymi w grupach.

W trakcie trwania kontroli 16 pracowników, nadal zatrudnionych w Przedszkolu, zapoznało się z dokumentami i dopełniło ww. formalności.

(akta kontroli str. 76, 80, 96-100, 113, 121, 125, 150, 203-206, 860-863, 867-872)

4. Dyrektor Przedszkola, na którym spoczywał obowiązek prowadzenia rejestru wypadków (§ 50 ust. 1 rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny oraz § 15 pkt 11 *Procedury bezpieczeństwa*) dokonywał przedmiotowej czynności nierzetelnie, gdyż nie wykazał w nim jednego zdarzenia (z 20 grudnia 2023 r.) spośród trzech, do których doszło w latach 2023-2024.

Dyrektor wyjaśnił, że przebywał w tym czasie na urlopie, a osoba zastępująca zapomniała dokonać wpisu, natomiast poza tym brakiem prawidłowo przeprowadzone zostały pozostałe czynności, m.in. sporządzony został protokół powypadkowy oraz poinformowano odpowiednie organy.

W toku kontroli NIK wpis do rejestru uzupełniono ze wskazaniem przyczyn późniejszego terminu jego dokonania.

(akta kontroli str. 283-295, 850, 856)

5. Dyrektor nie zamieścił na stronie internetowej Przedszkola treści Regulaminu placu zabaw, pomimo takiego obowiązku, wynikającego z § 15 tego dokumentu.

Z wyjaśnień Dyrektora wynikało, że z placu zabaw, na którym regulamin znajduje się w dwóch miejscach, korzystają tylko dzieci uczęszczające do Przedszkola i były one zapoznawane z obowiązującymi zasadami przez nauczycieli.

NIK zauważyła jednak, że regulamin ten obowiązywał także rodziców/prawnych opiekunów dzieci i inne osoby upoważnione do opieki nad nimi.

W toku kontroli NIK regulamin został udostępniony na stronie internetowej.

(akta kontroli str. 97-108, 313, 849, 852)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2023-2025 Dyrektor Przedszkola zorganizował system reagowania na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych, w szczególności poprzez wprowadzenie procedur wewnętrznych, instrukcji i regulaminów dotyczących bezpośrednio lub pośrednio zagadnienia bezpieczeństwa dzieci, jednak nie wszyscy pracownicy byli prawidłowo zapoznawani z tymi procedurami.

Przedszkole organizowało dla dzieci zajęcia, zabawy, rozmowy oraz spotkania, także z przedstawicielami służb, poświęcone tematyce bezpieczeństwa. Również rodzice lub opiekunowie dzieci byli zapoznawani z m.in.: Statutem, *Procedurą bezpieczeństwa*, zasadami odbioru i przyprowadzania dzieci oraz *Standardami ochrony małoletnich*, choć w przypadku ostatniego z tych dokumentów Dyrektor w sposób nieuprawniony zawęził w placówce dostęp do jego pełnej treści. Ponadto Standardy, do marca 2025 r., nie określały zasad bezpiecznych relacji

między wychowankami Przedszkola, w tym zachowań niedozwolonych, pomimo wymogu wynikającego z art. 22c ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Organizacja bezpiecznego pobytu wychowanków w przedszkolu

2.1.a. W okresie objętym kontrolą w Przedszkolu funkcjonowało pięć oddziałów przedszkolnych, do których uczęszczało (liczba dzieci kolejno w oddziałach I-V):

- 127 dzieci w II semestrze 2022/2023 (25, 26, 26, 25, 25),
- 124 dzieci w I semestrze 2023/2024 (25, 25, 27, 24, 23),
- 123 dzieci w II semestrze 2023/2024 (25, 25, 27, 24, 22),
- 124 dzieci w I semestrze 2024/2025 (25, 25, 25, 24, 25),
- 119 dzieci w II semestrze 2024/2025 (24, 22, 25, 24, 24)²⁵.

Przekroczenie w poszczególnych oddziałach liczby 25 dzieci, określonej w § 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli²⁶, o 2-3 osoby (oddziały: II i III w roku 2022/2023 oraz III w roku 2023/2024), wynikało z przyjęcia do Przedszkola dzieci o ukraińskim obywatelstwie i było zgodne z § 7 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy²⁷. Do poszczególnych oddziałów uczęszczały dzieci w zbliżonym przedziale wiekowym, z wyjątkiem: gr. II w roku 2022/2023, w której przebywały dzieci w wieku od 2,5 do 5 lat, z uwagi na – jak wyjaśnił Dyrektor – prośbę rodziców dotyczącą przypisania dziecka do danej grupy i nierozdzielanie dzieci pochodzących z Ukrainy, które nawiązały ze sobą relacje.

Arkusze organizacji przedszkola, o których mowa w § 17 ust. 1-3 rozporządzenia ws. szczegółowej organizacji sporządzane były i przedkładane do organu prowadzącego w terminie określonym w § 17 ust. 7 ww. aktu prawnego.

(akta kontroli str. 420-426, 499-506, 577-582, 644-728, 730-737, 903-905)

W okresie objętym kontrolą opiekę nad dziećmi sprawowało po dwóch nauczycieli na grupę, poza jednym oddziałem²⁸, w którym zatrudniony był jeden główny nauczyciel oraz dwóch – uzupełniających etat, co wynikało z godzin pracy placówki i zadeklarowanych przez rodziców godzin uczęszczania dzieci do Przedszkola. W każdej grupie zatrudniono także pomoc nauczyciela.

(akta kontroli str. 420-426, 499-506, 577-582, 644-728, 730-737)

2.1.b. Przedszkole mieściło się w parterowym budynku, o nieregularnym kształcie, częściowo podpiwniczonym. Pomieszczenia i teren placówki zostały zabezpieczone przed potencjalnymi zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi. W celu zapobieżenia wtargnięciu osób nieuprawnionych, wejście zabezpieczone zostało zamkiem elektromagnetycznym, do którego kod był zmieniany, podawany rodzicom i upoważnionym do odbioru dzieci osobom, a także wytypowanym pracownikom innych placówek²⁹, dla których Przedszkole prowadziło m.in. obsługę finansowo-administracyjną. Weryfikacja złożonych zobowiązań do zachowania kodu w poufności przez osoby upoważnione przez rodziców do odbioru dzieci z jednego, losowo wytypowanego oddziału (III), wykazała, że na 96 takich osób zobowiązanie w roku przedszkolnym 2024/2025 oddało 35 (36%), a dodatkowo 37 osób złożyło takie zobowiązanie uprzednio, tj. w styczniu 2024 r. Łącznie 24 osoby (25%) nie przedłożyły ww. pisemnego zobowiązania. Dyrektor wyjaśnił m.in., że niektóre osoby, pomimo iż upoważnione, nigdy nie odbierały dzieci, więc rodzice mogli nie przekazać przedmiotowych dokumentów, natomiast

²⁵ Stan na 14 lutego 2025 r.

²⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 2736, dalej jako: rozporządzenie ws. szczegółowej organizacji.

²⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 2094.

²⁸ Oddział II w roku 2022/2023, oddział III w roku 2023/2024 i oddział II w roku 2024/2025.

²⁹ Dyrektorzy, społeczni zastępcy dyrektorów oraz intendenci łącznie ośmiu placówek samorządowych z terenu Bełchatowa.

wszyscy rodzice z badanego oddziału (III) przedłożyli zobowiązania. Jak wyjaśnił Dyrektor: o konieczności nieudzielania kodu osobom postronnym, jak również o zakazie wpuszczania takich osób na teren placówki, przypominano podczas każdego zebrania z rodzicami.

Przedszkole nie posiadało monitoringu wizyjnego, choć taka informacja widniała w Statucie (§ 11 ust. 4 ppkt 7). Jak wyjaśnił Dyrektor założenie monitoringu było planowane, jednak zabrakło środków na sfinalizowanie zakupu, a za ważniejsze uznano zamontowanie domofonu i panelu kontrolnego blokującego wejście. Wyjaśnił również, że od rozpoczęcia funkcjonowania Przedszkola nie było przypadku wtargnięcia osoby niepożądanego na teren placówki. Od 18 lutego 2025 r. Dyrektor wprowadził dodatkowe dyżury pracowników w szatni, w celu weryfikowania tożsamości wchodzących osób.

(akta kontroli str. 24, 46, 269-319, 379-383, 850-851856-857, 873, 888, 890)

Plan ewakuacyjny Przedszkola został umieszczony w widocznych miejscach, w sposób zapewniający łatwy do niego dostęp, zgodnie z § 5 rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny. Drogi ewakuacyjne były oznakowane w sposób wyraźny i trwałe, a ich przebieg – zgodny z wynikającym z ww. planu, z wyjątkiem drogi ewakuacji z jednej z sal (oddziału IV)³⁰, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Drogi i drzwi stanowiące wyjścia ewakuacyjne były drożne. Drogi te spełniały wymogi określone w § 236 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie³¹. Miejsce zbiórki w przypadku ewakuacji zostało wyznaczone poza terenem Przedszkola, w jego bezpośrednim sąsiedztwie, i prawidłowo oznakowane.

W okresie od 6 do 17 grudnia 2024 r. dostęp do drzwi ewakuacyjnych (tarasowych) jednego z oddziałów (III), został ograniczony, z uwagi na pęknięcie szyby, stanowiące zagrożenie zdrowia lub życia dzieci i personelu³². Szybę wymieniono po siedmiu dniach roboczych (tj. 17 grudnia 2024 r.). Dyrektor wyjaśnił, że taki długi czas reakcji wynikał z okresu przedświątecznego, urlopów i braku wolnych terminów, na który wskazywali potencjalni wykonawcy oraz, że bezpieczeństwo w tym czasie zapewnione zostało poprzez oddzielenie kącika z pękniętą szybą i zabezpieczenie go przed dostępem dzieci.

(akta kontroli str. 10-14, 195-199, 296-306, 355, 851, 857)

Zgodnie z § 7 ust. 1-5 rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny: teren Przedszkola posiadał równą nawierzchnię dróg, przejść i boisk, został ogrodzony, oświetlony i wyposażony w instalację do odprowadzania ścieków i wody deszczowej, zaś otwory kanalizacyjne – zabezpieczone. Szlaki komunikacyjne wychodzące poza teren placówki, były skierowane na ulicę o możliwie najmniejszym natężeniu ruchu, oczyszczone ze śniegu i lodu i zabezpieczone przed poślizgiem³³. Natomiast, wbrew § 7 ust. 4 ww. rozporządzenia, nie uniemożliwiały one bezpośredniego wyjścia dzieci na jezdnię. Dyrektor wyjaśnił m.in., że ulica, przy której znajduje się wejście do Przedszkola, jest tzw. „ślepa uliczka”, zaś osoby przywożące dzieci dbają o ich bezpieczeństwo, prowadząc pojazdy z minimalną prędkością, a rodzice nie pozostawiają dzieci bez opieki. Jak wyjaśnił – nigdy nie doszło do wypadku przed placówką, zaś Przedszkole nie dysponuje środkami umożliwiającymi montaż spowalniaczy.

(akta kontroli str. 307-319, 344-355, 795, 851, 858, 906-907)

Schody na terenie placówki odpowiadały wymogom § 16 ust. 1 rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny: wyposażone były w balustrady z poręczami

³⁰ Stan na dzień 11 grudnia 2024 r.

³¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 ze zm., dalej jako: rozporządzenie ws warunków technicznych budynków.

³² W dniu 11 grudnia 2024 r. na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy o NIK Dyrektor został poinformowany o sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa zdrowia i życia oraz o konieczności pilnej wymiany szyby.

³³ Oględziny w dn. 13 stycznia 2025 r.

zabezpieczonymi przed ewentualnym zsuwaniem się po nich, a stopnie nie były śliskie³⁴.

(akta kontroli str. 307-319, 344-355)

Sprzęt i wyposażenie placówki były sprawne technicznie i nieuszkodzone, poza wyłączonymi z użytkowania (odpowiednio oznakowanymi i zabezpieczonymi przed dostępem dzieci): dwiema huśtawkami, dwiema zjeżdżalniąmi oraz altaną na placu zabaw, przeznaczonymi do likwidacji lub przeprowadzenia prac konserwacyjnych. Sprzęty i wyposażenie, z których korzystały dzieci, nie posiadały ostrych krawędzi, wystających nakrętek/gwintów lub innych elementów zagrażających bezpieczeństwu. Urządzenia placu zabaw zostały trwale i stabilnie przymocowane do podłoża. Powierzchnię placu, będącego jednocześnie ogrodem przedszkolnym, stanowiła murawa, a w części – ścieżki żwirowe i brukowane. Na terenie ogrodu, w miejscach widocznych, umieszczono regulaminy placu zabaw.

(akta kontroli str. 307-320)

Zgodnie z § 8 ust. 1-2 rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny, pomieszczenia sanitarnohigieniczne, z których korzystały dzieci, utrzymywane były w czystości i w stanie pełnej sprawności technicznej, wyposażone w urządzenia doprowadzające bieżącą wodę ciepłą i zimną, a także w środki higieny osobistej, m.in.: mydło do rąk, ręczniki jedno- lub wielorazowego użytku, papier toaletowy. Dyrektor wyjaśnił³⁵, że ręczniki wielorazowego użytku (stosowane w czterech z pięciu oddziałów), używane są z uwagi na fakt, że dzieci młodsze nie potrafią wydzielać sobie odpowiedniej ilości ręcznika papierowego i wiele ręczników byłoby marnowanych, natomiast Przedszkole, o profilu ekologicznym, starało się dbać o środowisko. Ręczniki wielorazowe, jak wyjaśnił Dyrektor, prane są co trzy dni i wieszane w oznaczonych szafeczkach, do indywidualnego użytku dziecka.

(akta kontroli str. 303, 320-338, 351, 851, 858)

Kuchnia i inne pomieszczenia służące przechowywaniu i przygotowaniu posiłków dla dzieci utrzymane były w czystości, a ich wyposażenie – we właściwym stanie technicznym, zapewniającym bezpieczne używanie (zgodnie z § 10 ust. 1 rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny)³⁶. Dzieci spożywały gorące posiłki w salach poszczególnych oddziałów, choć § 10 ust. 2 ww. rozporządzenia wymagał w tym celu jadalni lub innych wydzielonych pomieszczeń. Dyrektor wyjaśnił, że na etapie planowania budowy placówki powyższe wymagania nie obowiązywały, a plan budynku został pozytywnie zaakceptowany przez właściwe organy. Z wyjaśnień wynikało również, że takie rozwiązanie pozwalało sprawować właściwą kontrolę nad dziećmi, nie wymagało przemieszczania się, czy opuszczania sali, co dezorganizowałoby pracę i powodowało, że obiady dla 125 dzieci byłyby wydawane o różnych porach albo nie byłyby ciepłe, bądź (w przypadku zagrożenia epidemicznego) skutkowałoby objęciem kwarantanną całej placówki, zamiast jednego oddziału.

(akta kontroli str. 320-338, 344-355, 851, 858)

W wyniku oględzin³⁷ przeprowadzonych w trzech salach (oddziałów: I, IV i V), stwierdzono, że urządzenia sanitarno-higieniczne, z których korzystały dzieci, były prawidłowo dostosowane do ich wzrostu, podobnie stoły i krzeselka przypisane 60 dzieciom (spośród 73 w ww. oddziałach), natomiast w przypadku 13 dzieci – wysokość mebli nie odpowiadała zasadom ergonomii, wymagany § 9 ust. 2 rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

³⁴ Oględziny w dn. 13 stycznia 2025 r.

³⁵ § 8 pkt. 1 ppkt 2 ww. rozporządzenia wymagał zapewnienia ręczników papierowych lub suszarek.

³⁶ Oględziny w dniu 13 stycznia 2025 r.

³⁷ Oględziny w dniu 20 grudnia 2024 r.

Meble i zabawki stanowiące wyposażenie Przedszkola, badane w ramach próby, posiadały odpowiednie atesty i certyfikaty, zgodnie z § 9 ust. 3 ww. rozporządzenia.

(akta kontroli str. 320-343, 365-373, 886, 887, 889)

Każdy z oddziałów oraz kuchnia i część administracyjna³⁸, wyposażone zostały w apteczki ze środkami do udzielenia pierwszej pomocy wraz z instrukcją, co było zgodne z § 20 rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny, jednak ich zawartość nie zapewniała³⁹ wszystkich środków niezbędnych do udzielania natychmiastowej pomocy, wg normy DIN 13157⁴⁰. Ponadto część środków opatrunkowych była przeterminowana. O powyższym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 296-306, 356-360, 363-364, 881-882, 884-885)

2.1.c. Przedszkole, zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia ws. dokumentacji, prowadziło dla każdego oddziału dzienniki zajęć, w których dokumentowano przebieg pracy wychowawczo-dydaktycznej. Wpisywano do nich także dane wymagane § 2 ust. 2 ww. aktu prawnego, poza odnotowaniem godziny przyjścia i odebrania dziecka, a w jednym dzienniku (gr. IV w roku 2022/2023) – także poza informacjami o: datach urodzenia dzieci, adresach zamieszkania, imionach i nazwiskach rodziców /opiekunów, numerach ich telefonów (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 420-480, 499-572, 577-643, 860, 866, 878, 883)

Zasady odbioru dzieci z Przedszkola szczegółowo opisano w *Procedurze przyprowadzania i odbierania dzieci*. Zakładały one m.in. możliwość weryfikacji danych osoby odbierającej dziecko na podstawie dokumentu tożsamości oraz określały sposób postępowania na wypadek odmowy wydania dziecka osobie odbierającej, czy nieodebrania dziecka w godzinach pracy Przedszkola.

W dokumentacji przedszkolnej losowo wybranego oddziału (gr. III, liczącej 25 dzieci) znajdowały się upoważnienia do odbioru dzieci, wydane dla 48 osób⁴¹.

Przedszkole zostało technicznie zabezpieczone przed samowolnym wyjściem dzieci z budynku oraz z terenu wokół placówki, m.in. poprzez zamontowanie wysoko zamków otwierających drzwi do szatni i wyjściowych oraz zamocowanie ogrodzenia terenu placu zabaw i ogrodu bezpośrednio do ścian budynku.

(akta kontroli str. 71-73, 77-80, 296-308, 374-383)

Liczba zorganizowanych wyjść grupowych i wycieczek poza teren Przedszkola w poszczególnych latach szkolnych okresu objętego kontrolą, wyniosła: 27 w roku przedszkolnym 2022/2023 (18 wyjść i 9 wycieczek, licząc od 1 stycznia 2023 r.), 26 - w roku 2023/2024 (19 wyjść i 7 wycieczek) oraz 10 (wyjść) w roku 2024/2025 (do dnia 14 lutego 2025 r.). Dokumentowanie wycieczek i wyjść odbywało się w formie kart wycieczek, bądź wpisu w rejestrze wyjść i wycieczek⁴², przy czym § 17 ust. 8 *Procedury Bezpieczeństwa* zakładał, że do rejestru wpisuje się wszystkie wyjścia poza teren Przedszkola, dla których nie założono karty wycieczki, w tym spacerów i krótkie, piesze wycieczki, zaś § 19 ust. 4 – że każdą wycieczkę wyjazdową i dłuższą lub krótką, ale do miejsc zbiorowego pobytu, zgłasza się na druku Karty wycieczki. Ww. wymogów nie dochowano w przypadku: spacerów organizowanych w okolicy Przedszkola (których liczba wyniosła: 42 w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r., 141 – w roku 2023/2024 i 78 – w roku 2024/2025 – do 14 lutego 2025 r.) oraz (kolejno w ww. okresie): siedmiu i trzech wycieczek do miejsc zbiorowego pobytu, dla których nie założono kart wycieczek. W przypadku czterech wpisów (w 2023 r.) wykazano nieprawidłowo grupę, a co za tym idzie – liczbę dzieci.

(akta kontroli str. 384-385, 411-426, 481-506, 573-582, 859-865, 878-883)

³⁸ Oględziny przeprowadzone w dniu 11 grudnia 2024 r.

³⁹ Do 31 marca 2025 r.

⁴⁰ Norma określająca ilość i rodzaj opatrunków i akcesoriów potrzebnych przy udzielaniu pierwszej pomocy na terenie m.in. placówek oświatowych.

⁴¹ Bez uwzględnienia rodziców. Suma osób uprawnionych do odbioru dzieci z ww. grupy wyniosła 96.

⁴² O którym mowa w § 2a pkt 1 ww. rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

Rejestr wyjść i wycieczek zawierał obligatoryjne elementy podlegające wpisowi⁴³, wymienione w § 2a ust. 2 rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny, poza godzinami wyjścia i powrotu grupy. Elektroniczna forma prowadzenia ww. rejestru uniemożliwiała zatwierdzanie dokonywanych wpisów podpisami opiekunów i Dyrektora. Rejestr prowadzony był ponadto nierzetelnie, bowiem nie ujęto w nim: siedmiu wyjść w roku 2022/2023 i trzech - w roku 2023/2024, dla których nie opracowano kart wycieczki⁴⁴, zaś w przypadku czterech wpisów – nie wykazywał prawidłowo oddziałów biorących w nich udział. O prowadzeniu dokumentacji wyjść i wycieczek szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 358-362, 384-385, 411-426, 481-506, 573-582, 859-865, 879-883) Szczegółowe badanie próby obejmującej sześć wyjść grupowych⁴⁵ oraz trzy wycieczki⁴⁶ wykazało, że zostały one odnotowane na bieżąco w dziennikach i rejestrze wyjść grupowych, a wycieczki – posiadały także karty wycieczki, opracowane zgodnie z § 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki⁴⁷ oraz zatwierdzone przez Dyrektora. We wszystkich przypadkach pozyskano pisemne zgody rodziców dzieci na udział w wydarzeniu (wymóg § 8 ww. rozporządzenia).

Liczba opiekunów w czasie ww. dziewięciu wyjść i wycieczek odpowiadała określonej w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży⁴⁸, jednak w trzech⁴⁹ przypadkach – była niższa, niż określona w § 4 ust. 2 pkt 2 i 3 *Regulaminu Organizacji Wycieczek*, przyjętym w Przedszkolu, który zakładał opiekę jednej osoby dorosłej na 10 dzieci podczas wycieczek krajoznawczo-turystycznych poza miejscowość, w której siedzibę ma Przedszkole oraz podczas wycieczek kulturalno-oświatowych (kino, teatr). Dyrektor wyjaśnił, że Procedura zawierała błąd, a Przedszkole działało w oparciu przywołane powyżej rozporządzenie, zgodnie z którym jeden opiekun sprawuje nadzór nad 15 dziećmi. Wyjaśnił także, że kwestie organizacyjne pozostawiono do decyzji Dyrektora placówki, jako ponoszącego odpowiedzialność za prawidłowy przebieg wycieczek.

(akta kontroli str. 68-71, 81-95, 384-410, 880-881, 884)

Z wyjaśnień Dyrektora wynikało, że Przedszkole zawsze zapewniało dzieciom kamizelki odblaskowe, co potwierdzono dla wyjścia w dn. 16 października 2023 r. Rok później (16 października 2024 r.) brak kamizelek wynikał – jak wyjaśnił Dyrektor – z ich zdjęcia na czas wykonywania fotografii grupowej. W przypadku pozostałych wydarzeń – wyposażenie dzieci w elementy odblaskowe nie było możliwe do potwierdzenia.

(akta kontroli str. 416-419, 486-498, 575-576, 881, 884)

2.1.d. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 1a ustawy o ochronie przeciwpożarowej, Przedszkole posiadało urządzenia przeciwpożarowe: pięć gaśnic oraz dwa hydranty, zlokalizowane wewnątrz budynku. Sprzęty te były poddawane regularnym przeglądom⁵⁰, a termin ich przydatności nie został przekroczony⁵¹. Bezpośrednio przed budynkiem przedszkola znajdował się dodatkowo jeden hydrant zewnętrzny (miejski). Na korytarzach Przedszkola umieszczono instrukcje alarmowe na wypadek powstania pożaru.

⁴³ Tj.: datę, miejsce, cel lub program wyjścia, imiona i nazwiska opiekunów, liczbę uczniów oraz podpisy opiekunów i dyrektora.

⁴⁴ Wymóg § 17 pkt 8 Procedury Bezpieczeństwa, opisany powyżej.

⁴⁵ W dniach: 28 marca i 16 października 2023 r., 4 kwietnia, 16 października, 27 i 28 listopada 2024 r.

⁴⁶ W dniach: 25 maja 2023 r., 10 listopada 2023 r. oraz 26 września 2024 r.

⁴⁷ Dz. U. poz. 1055, dalej jako: rozporządzenie ws. organizowania krajoznawstwa i turystyki.

⁴⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.

⁴⁹ W dniach: 10 listopada 2023 r., 28 marca 2023 r. i 28 listopada 2024 r., podczas których opiekę sprawowało: czterech, dwóch i dwóch nauczycieli, na (odpowiednio) 49, 22 i 22 dzieci.

⁵⁰ Wymóg § 3 ust. 2 i 3 rozporządzenia ws. ochrony p-poż.

⁵¹ Stan na dzień 11 grudnia 2024 r.

Do kwietnia 2025 r. budynek nie był natomiast wyposażony w przeciwpożarowy wyłącznik prądu, pomimo obowiązku wynikającego z § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia ws. ochrony p-poż. oraz § 183 ust. 2 rozporządzenia ws. warunków technicznych budynków. Ponadto, niezgodnie ze stanem faktycznym, informacja o zamontowaniu takiego wyłącznika widniała w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego, opracowanej dla Przedszkola i poddawanej regularnym przeglądom, na podstawie § 6 ust. 1 i 7 rozporządzenia ws. ochrony p-poż. (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Fakt zapoznania się z ww. instrukcją potwierdziło pisemnie 29 spośród 35 zobowiązanych pracowników Przedszkola, natomiast sześciu – nie dokonało tego w ww. formie, niemniej, zgodnie z założeniem samej instrukcji (pkt 11), zaznajamianie z jej treścią miało miejsce w ramach wstępnego oraz okresowego szkolenia BHP, które ci pracownicy odbyli.

W odpowiedzi na wymóg określony w § 17 ust. 2 rozporządzenia ws. ochrony p-poż, co roku przeprowadzana była próbna ewakuacja osób z budynku.

(akta kontroli str. 151-203, 296-312, 351, 356, 795-798, 851, 857, 886-893, 897-919)

2.2. Przedszkole zatrudniało w okresie objętym kontrolą łącznie 37 osób⁵².

Wg stanu na 1 stycznia kolejnych lat okresu objętego kontrolą było to:

- w 2023 r. – 11 pracowników pedagogicznych⁵³ (w ramach 11,52 etatu) i 17 osób na stanowiskach administracyjnych i obsługi (17 etatów);
- w 2024 r. – 12 pracowników pedagogicznych (w ramach 11,78 etatu, w tym psycholog – 0,38 etatu) i 18 osób na stanowiskach administracyjnych i obsługi (18 etatów);
- w 2025 r. – 11 pracowników pedagogicznych (w ramach 11,44 etatu) i 18 osób na stanowiskach administracyjnych i obsługi (18 etatów).

Ww. pracownicy zatrudnieni zostali na podstawie: umowy o pracę (28 osób), mianowania (siedmiu nauczycieli), powołania (dyrektorzy).

Zajęcia dodatkowe, w tym tzw. kółka zainteresowań, prowadzili wyłącznie nauczyciele zatrudnieni w Przedszkolu.

(akta kontroli str. 640-740, 849, 852)

Pracownicy byli cyklicznie szkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy, zgodnie z § 21 rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny. Ponadto Dyrektor, na podstawie art. 209¹ § 1 pkt 2 Kodeksu pracy, wyznaczył sześciu pracowników do udzielania pierwszej pomocy oraz wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników.

Pracownicy terminowo przechodzili wymagane szkolenia wstępne i okresowe z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy⁵⁴ (art. 237³ § 2 Kodeksu pracy) oraz poddawani byli okresowym badaniom lekarskim, dopuszczającym do pracy na danym stanowisku (art. 229 Kodeksu pracy).

(akta kontroli str. 738-748, 860, 867, 874-875)

Spośród 25 osób zatrudnionych na stanowiskach nauczycieli i pomocy nauczyciela, psychologa, dyrektora, a więc mających kontakt z dziećmi (21 osób), bądź z żywnością (cztery osoby): 22 posiadało ważne orzeczenia do celów sanitarno-epidemiologicznych, wydane na podstawie art. 6 ustawy z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi⁵⁵, zaś w przypadku trzech – ww. orzeczenia nie były aktualne, w związku ze zmianą pracodawcy lub stanowiska (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

⁵² Dwóch dyrektorów, 12 nauczycieli (w tym religii), sześć pomocy nauczyciela, psycholog (w roku 2023/2024), sześć osób na stanowiskach technicznych i obsługi, 10 pracowników administracyjnych.

⁵³ Wśród pracowników pedagogicznych każdorazowo ujęto Dyrektora – 1 etat. Liczba nauczycieli (bez nauczyciela religii), na 1 stycznia lat 2023-2025 wyniosła kolejno: dziewięć, dziesięć i dziewięć osób.

⁵⁴ W tym w związku z wydłużeniem terminu na przeprowadzenie tego typu szkoleń, na podstawie art. 12e ust. 2 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 340 ze zm.).

⁵⁵ Dz.U. z 2024 r. poz. 924.

(akta kontroli str. 738-740, 747-767, 861-862, 869)

Nauczyciele posiadali wymagane kwalifikacje i przygotowanie pedagogiczne. Nowo zatrudniani nauczyciele przedstawiali Dyrektorowi informację z Krajowego Rejestru Karnego, potwierdzającą brak skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe (wymóg art. 10 ust. 8a w zw. z ust. 5 pkt 4 Karty Nauczyciela⁵⁶). Natomiast Dyrektor Przedszkola, wbrew art. 21 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom, do marca 2025 r. nie przeprowadzał weryfikacji, czy dane kandydatów do zatrudnienia do pracy z dziećmi zamieszczone zostały w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym. Zaniechanie realizacji ww. wymogu dotyczyło pięciu osób zatrudnionych w okresie objętym kontrolą, do bezpośredniej pracy z dziećmi (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 644-728, 738-740, 768-785, 861, 868, 888, 890-896, 908)

2.3. Przedszkole realizowało programy nauczania uwzględniające zagadnienia w zakresie bezpieczeństwa. Z dokumentacji przebiegu nauczania oddziałów II i IV, w latach 2023/2024 oraz 2024/2025, wynikało, że z dziećmi:

- przeprowadzono rozmowy i pogadanki nt. zasad zachowania w grupie, w miejscach będących celem wyjść i wycieczek (np. w kinie), omawiano zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń placu zabaw i ogrodu, przeprowadzano dyskusje na temat bezpiecznej zabawy i wyboru jej miejsca,
- organizowano tygodniowe cykle zajęć dotyczące bezpieczeństwa na drodze, w trakcie których dzieci uczyły się m.in. przechodzenia przez ulicę, poznawały wybrane znaki drogowe czy numery alarmowe, przyglądały się pracy policjantów, wykonywały plakaty dot. osób, do których można zwrócić się o pomoc;
- omawiano korzyści i zagrożenia występowania żywiołów,
- organizowano warsztaty i spotkania z przedstawicielami Straży Miejskiej w Bełchatowie (dot. bezpiecznego zachowania na drodze, kontaktu z obcymi oraz zwierzętami, bezpieczeństwa w czasie wakacji), a także Sztabu Ratownictwa Medycznego (zajęcia z udzielania pierwszej pomocy),
- omawiano zasady bezpieczeństwa w czasie ferii i wakacji, podróżowania,
- przeprowadzano ćwiczenia ewakuacyjne (raz w roku).

Z dziećmi prowadzone były także rozmowy i zabawy służące m.in. rozpoznawaniu i wyrażaniu emocji, wzmacnianiu postawy odpowiedzialności i asertywności, a także reagowania na sygnał/zdarzenie.

(akta kontroli str. 215-229, 420-426, 499-506, 577-582)

2.4. W odpowiedzi na wymóg § 3 rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny, a także zgodnie z § 2 Procedury Bezpieczeństwa, Dyrektor w dniach 30 sierpnia 2023 r. i 30 sierpnia 2024 r. dokonał kontroli warunków korzystania z obiektów należących do Przedszkola, przeglądu pomieszczeń, wyposażenia i sprzętów oraz terenu wokół placówki. Na tej podstawie uznano, że Przedszkole było przygotowane na przyjęcie wychowanków z dniem 1 września ww. lat. Z przeglądów sporządzone zostały protokoły, a ich kopie – przekazane do organu prowadzącego, zgodnie z § 3 ust. 2 przywołanego rozporządzenia.

Na jesieni 2024 r. część sprzętów przedszkolnego placu zabaw (dwie huśtawki, dwie zjeżdżalnie oraz altana) zostały wyłączone z użytkowania, po tym, gdy pracownicy Przedszkola uznali, że ich stan wymaga likwidacji lub przeprowadzenia prac konserwacyjnych.

(akta kontroli str. 307-319, 786-791)

2.5. W latach 2023-2024, w Przedszkolu miały miejsce niżej wymienione kontrole w zakresie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci:

⁵⁶ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986 ze zm.).

- Łódzkiego Kuratora Oświaty (w czerwcu 2024 r.) – ocena w zakresie nadzoru pedagogicznego oraz innych zadań wynikających z przepisów szczególnych;
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bełchatowie, łącznie trzy kontrole: w czerwcu 2023 r. i 2024 r. – oceny stanu sanitarnego przedszkola, ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii; w lipcu 2024 r. – w związku z kampanią „Bezpieczne Wakacje” oraz w maju 2023 r. i 2024 r. – trzy wizytacje programów edukacyjnych realizowanych przez Przedszkole⁵⁷.

Ponadto w kwietniu 2022 r. miała miejsce ocena stanu technicznego budynku przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Bełchatowie.

Organy te nie formułowały uwag, wniosków czy zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli, str. 792-846)

Dyrektor regularnie zlecał przeprowadzanie okresowych kontroli, wymaganych art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁵⁸, w zakresie stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki tego obiektu oraz jego otoczenia (minimum raz na pięć lat), jak również (corocznie) elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu (w tym urządzeń placu zabaw), instalacji gazowych oraz przewodów kominowych. Corocznie dokonywane były również pomiary w zakresie ochrony przeciwporażeniowej oraz przeglądy urządzeń elektrycznych bloku kuchennego. Do lutego 2025 r. nie przeprowadzono natomiast badania instalacji elektrycznej, wymaganego art. 62 ust. 1 pkt 2 Prawa Budowlanego, a ocenę stanu instalacji odgromowej przeprowadziła w 2022 r. osoba nieposiadająca uprawnień do takiej kontroli, określonych w art. 62 ust. 4 w zw. z ust. 5-6a Prawa budowlanego (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli, str. 792-846, 862, 869)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dyrektorzy Przedszkola nieprawidłowo zlecieli okresowe przeglądy budynku placówki w zakresie instalacji elektrycznej i piorunochronnej budynku, wymagane art. 62 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego. Zgodnie z tym przepisem obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane, co najmniej raz na 5 lat, kontroli obejmującej m.in. badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów. Zlecona przez Przedszkole i przeprowadzona 8 lipca 2021 r. kontrola dotyczyła wyłącznie ochrony przeciwporażeniowej urządzeń elektrycznych, zaś sprawdzenia w dniu 6 lipca 2022 r. instalacji odgromowej i pomiaru rezystancji dokonała osoba posiadająca świadectwo kwalifikacyjne (E), upoważniające m.in. do eksploatacji w zakresie urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych, podczas gdy z art. 62 ust. 4 w zw. z ust. 5 Prawa Budowlanego wynikało, że osoba prowadząca taką kontrolę powinna legitymować się kwalifikacjami na stanowisku dozoru (D).

Dyrektor wyjaśnił m.in., że opierał się na wcześniej przeprowadzanych przeglądach, zlecanych przez poprzedniego Dyrektora, uznając, że były one realizowane zgodnie z przepisami, i w oparciu o te kontrole planowane były kolejne. W dniu 19 lutego 2025 r. elektryk posiadający stosowne uprawnienia przeprowadził oba ww. przeglądy.

⁵⁷ Tj.: „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, „Czyste powietrze wokół nas”.

⁵⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 725 ze zm.

2. Do kwietnia 2025 r. Przedszkole nie było wyposażone w przeciwpożarowy wyłącznik prądu, wymagany § 4 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia ws. ochrony p-poż. Wymóg stosowania takiego wyłącznika w strefach pożarowych o kubaturze przekraczającej 1000 m³ lub zawierających strefy zagrożone wybuchem, wynikał również z § 183 ust. 2 rozporządzenia ws. warunków technicznych budynków. Ponadto, niezgodnie ze stanem faktycznym, informacja o istnieniu takiego wyłącznika widniała od 2014 r. w *Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego*, opracowanej dla Przedszkola.
Dyrektor wyjaśnił m.in., że Przedszkole posiadało główny wyłącznik prądu, który był jednocześnie wyłącznikiem przeciwpożarowym, z uwagi na brak w budynku urządzeń i obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie byłoby niezbędne podczas pożaru (jak np. winda pożarowa, drzwi przeciwpożarowe otwierane automatycznie, systemy czy instalacje gaszenia pożaru). Z wyjaśnień wynikało także, że w *Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego* nazwano główny wyłącznik prądu – wyłącznikiem przeciwpożarowym, ponieważ wyłącznik przeciwpożarowy zamiennie stosuje się z głównym przeciwpożarowym wyłącznikiem.
NIK zwraca jednak uwagę, że w opinii Komendanta Powiatowej Straży Pożarnej w Bełchatowie przeciwpożarowy wyłącznik prądu powinien zostać zastosowany w budynku Przedszkola, zaś jego brak może opóźnić podjęcie bezpiecznych i skutecznych działań ratowniczo-gaśniczych przez jednostki ochrony pożarowej. W ocenie organu występowanie przedmiotowej nieprawidłowości nie powoduje uznania obiektu jako zagrażającego życiu ludzi⁵⁹ i pozwala na jego użytkowanie, jednak jej usunięcie jest niezbędne w celu spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
Ww. wyłącznik zamontowano w toku kontroli NIK, w dniu 9 kwietnia 2025 r.
(akta kontroli 151-199, 356-357, 886, 889, 891-893, 897-902, 909-919)
3. Dyrektorzy Przedszkola dopuścili do wykonywania pracy trzech pracowników, pomimo że nie posiadali oni lekarskiego dopuszczenia do pracy, wymaganego art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 10 ust. 2 pkt 2 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych. Pierwszy z pracowników, zatrudniony jako [...] ⁶⁰; kolejny – [...] ⁶¹; natomiast trzeci pracownik, zatrudniony jako [...] ⁶², posiadał orzeczenie lekarskie (z 2020 r.), wystawione na inny zakład pracy, pomimo że z treści tego dokumentu wynikało, że było ono ważne (cyt.): *do przebycia zakażenia lub zmiany zakładu pracy*. W latach 2023-2024 pracownicy ci nie zostali skierowani do wykonania nowych badań, wymaganych art. 6 ust. 2 pkt 3 ww. ustawy. Dwóch z nich uzupełniło orzeczenia lekarskie w 2025 r., zaś jeden – zakończył pracę.
Z wyjaśnień Dyrektora wynikało, że ówczesny Dyrektor uznał ww. dopuszczenia lekarskie za wystarczające.
(akta kontroli str. 729, 738-740, 754-755, 762-765, 783-785, 861-862, 869)
4. Dyrektor Przedszkola, wbrew art. 21 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom, nie przeprowadził przed zatrudnieniem [...] ⁶³ weryfikacji, czy

⁵⁹ W myśl § 16 rozporządzenia ws. ochrony p-poż.

⁶⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) Najwyższa Izba Kontroli wyłączyła jawność informacji ustawowo chronionych w zakresie prywatności osoby fizycznej. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

⁶¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) Najwyższa Izba Kontroli wyłączyła jawność informacji ustawowo chronionych w zakresie prywatności osoby fizycznej. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

⁶² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) Najwyższa Izba Kontroli wyłączyła jawność informacji ustawowo chronionych w zakresie prywatności osoby fizycznej. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

⁶³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) Najwyższa Izba Kontroli wyłączyła jawność informacji ustawowo chronionych w zakresie prywatności osoby fizycznej. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

dane kandydatów przyjmowanych do pracy z dziećmi zamieszczone zostały w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym. Wymóg uzyskania informacji w tym zakresie jeszcze przed nawiązaniem stosunku pracy z daną osobą obowiązywał od 1 października 2017 r., na mocy art. 21 ust. 1 i 2 tej ustawy.

Dyrektor wyjaśnił, że wg jego wiedzy, konieczność weryfikacji istniała od stycznia 2024 r., a w tym czasie nie zatrudniał nowych pracowników. Jak wyjaśnił – sprawdził pracowników w rejestrze z dostępem publicznym.

W dniu 6 marca 2025 r. Dyrektor dokonał weryfikacji wszystkich osób zatrudnionych w Przedszkolu; żadna z nich nie widniała w ww. Rejestrze, z dostępem ograniczonym.

(akta kontroli str. 738-740, 768-783, 861, 868, 908)

5. Przedszkole dokumentowało organizowane wycieczki i wyjścia poza teren Przedszkola w sposób nierzetelny oraz niezgodny z przepisami prawa i uregulowaniami przyjętymi w Przedszkolu, bowiem:

- a. Wbrew § 19 pkt 4 *Procedury Bezpieczeństwa*, zakładającemu, że każdą wycieczkę wyjazdową i dłuższą lub krótką, ale do miejsc zbiorowego pobytu, zgłasza się do Dyrektora na druku Karty wycieczki, nie założono karty wycieczki dla 11 wyjść i wyjazdów do takich miejsc (z tego trzy – do muzeum, cztery – do Miejskiego Centrum Kultury w Bełchatowie, trzy – do kina, jedno – do hali sportowej).

Dyrektor wyjaśnił, że w przypadkach tych nie założono kart wycieczki, ponieważ większość z nich nie była wycieczkami wyjazdowymi, jak zasugerowano w § 19 ust. 4 *Procedury Bezpieczeństwa*, zostały one wpisane do dzienników zajęć, jako innego ważnego dokumentu.

(akta kontroli str. 70, 384-385, 411-633, 879, 883)

- b. W Rejestrze wyjść i wycieczek nie ujęto: siedmiu wyjść w roku 2022/2023 (od 1 stycznia 2023 r.), trzech - w roku 2023/2024, dla których nie utworzono także kart wycieczek, a w przypadku czterech wpisów – wykazano w nim nieprawidłowo grupę⁶⁴, a co za tym idzie – liczbę dzieci. Dyrektor wyjaśnił, że wyjścia oraz spacery odnotowane zostały w dziennikach zajęć, stanowiącym dokument ich przebiegu. Z wyjaśnień wynikało, że mogło dojść do rozbieżności interpretacyjnych, jakiego rodzaju wydarzenia uznać za wyjście, spacer czy wycieczkę. Jak wskazał – bez względu na ten fakt, Dyrektor wyrażał zgodę na wyjścia i zawsze przestrzegane były procedury bezpieczeństwa.

(akta kontroli str. 69, 384-385, 411-426, 434, 444, 446-447, 452, 455-456, 457, 462, 466-467, 474, 481, 506, 525, 530, 536, 538, 544, 547, 552, 563, 568, 572, 880, 883, 876-877)

- c. Do lutego 2025 r. wyjścia dzieci na spacer w okolice Przedszkola nie były odnotowywane inaczej, niż tylko w dziennikach zajęć oddziałów. Wyjść tych nie wpisywano w rejestrze wyjść, pomimo iż taki obowiązek wynikał z § 2a rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny, jak również z § 17 ust. 8 *Procedury Bezpieczeństwa*⁶⁵, obowiązującej w Przedszkolu. Liczba spacerów poza teren placówki, nieodnotowana w ww. rejestrze,

⁶⁴ W dniach: 23 maja 2023 r. – z rejestru wynikało, że w wyjeździe wzięła udział grupa: IV – 19 dzieci, zaś nie ujęto w nim gr. III (20 dzieci); 6 czerwca 2023 r. – wg rejestru w wycieczce uczestniczyły grupy: II, III i V, łącznie 52 dzieci, nie ujęto w nim gr. IV (19 dzieci); 16 czerwca 2023 r. – wg rejestru w wyjściu uczestniczyły grupy: IV i V, łącznie 43 dzieci, nie ujęto w nim gr. III (22 dzieci); 21 listopada 2023 r. wg rejestru w wyjściu wzięły udział 2 grupy, nie wskazano liczby dzieci, podczas gdy na przedstawienie udały się 4 grupy: II (22 dzieci), III (25 dzieci), IV (18 dzieci) i V (18 dzieci), łącznie 83 dzieci; kartę wycieczki założono i zatwierdzono dla dwóch grup: IV i V – łącznie 36 dzieci.

⁶⁵ Wedle którego: Do rejestru wpisuje się wszystkie wyjścia z dziećmi poza teren przedszkola, dla których nie założono karty wycieczki, w tym spacery i krótkie, piesze wycieczki realizowane w ramach zajęć dydaktycznych (...) np. na pocztę, do parku, do biblioteki.

a wynikająca z zapisów w dziennikach, wyniosła: 42 (od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r.), 141 (od września 2023 r. do końca czerwca 2024 r.) i 78 (od września 2024 r. do 14 lutego 2025 r.).

Dyrektor wyjaśnił, że spacer w obrębie najbliższego otoczenia placówki nie były traktowane jako wyjście w rozumieniu formalnym, które wymagałyby rejestracji, a uznawane były za naturalną część codziennej działalności wychowawczo-opiekuńczej. Jak wyjaśnił – stosowny zapis zamieszczany był na bieżąco w dziennikach zajęć, które stanowią dokumentację Przedszkola.

Od lutego 2025 r. założono nowy rejestr wyjść.

(akta kontroli str. 69, 361-362, 411-633, 859-860, 865, 883, 876-879, 883)

- d. Do lutego 2025 r., wbrew wymogowi § 2 ust. 2 ww. rozporządzenia, w rejestrze wyjść i wycieczek nie wpisywano godziny wyjścia lub zbiórki dzieci oraz godziny ich powrotu, a jedynie czas trwania wyjścia/wycieczki. Dyrektor wyjaśnił, że godziny te nie były uwzględnione w rejestrze, z powodu specyfiki dokumentacji prowadzonej w Przedszkolu oraz przyjętej praktyki. Z wyjaśnień wynikało, że godziny wyjścia i powrotu wychowanków zostały zarejestrowane w dziennikach zajęć, które są szczegółowym źródłem informacji o czasie rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych wydarzeń, zaś przedmiotowy rejestr pełnił rolę bardziej ogólnego dokumentu.

NIK nie zgadza się z powyższymi wyjaśnieniami, wskazując, że zakres danych do ujęcia w rejestrze określony został wprost w ww. przepisie, jak również, że z zapisów w dziennikach zajęć nie wynikały precyzyjne godziny wyjścia i powrotu dzieci z- i do- placówki.

Zaprowadzony od 5 lutego 2025 r. nowy rejestr wyjść i spacerów zawierał adnotacje dot. godzin wyjścia i powrotu grup.

(akta kontroli str. 361-362, 411-633, 859, 864-865, 876-877)

- e. Prowadzenie rejestru wyjść i wycieczek w formie elektronicznej⁶⁶, a następnie drukowanie i przedkładanie do podpisu opiekunom i dyrektorowi, utrudniało zapewnienie zgodności pomiędzy dokonywanymi kolejnymi wpisami a wymogiem § 2 ust. 2 ww. rozporządzenia, zakładającym, że rejestr ten zawierać powinien m.in. podpisy opiekunów oraz dyrektora.

Dyrektor wyjaśnił, że nadzór nad rejestrem oraz bieżącymi podpisami sprawowała osoba wyznaczona przez Dyrektora do prowadzenia rejestru, niemniej w toku kontroli uznano, że elektroniczna forma jest niewystarczająca i rejestr, od lutego 2025 r., zaprowadzony został w formie papierowej.

(akta kontroli str. 361-362, 860, 865, 876-877)

- f. Sposób przechowywania dokumentacji dot. wycieczek nie zapewniał jej kompletności: karty wycieczek i oświadczenie kierownika wycieczki były przechowywane oddzielnie, bez załączenia do nich list dzieci biorących udział w wycieczce oraz zgód ich rodziców/opiekunów na ten udział. Obowiązek załączenia do karty wycieczki listy dzieci biorących w niej udział wynikał z § 6 rozporządzenia ws. organizowania krajoznawstwa i turystyki, natomiast pisemna forma wyrażenia zgody rodziców na udział w wycieczce, wynikała z § 8 tego aktu.

Z wyjaśnień Dyrektora wynikało, że po tym, gdy komplet ww. dokumentów został przedłożony Dyrektorowi i dokonał on stosownej weryfikacji, nauczyciel zabierał ze sobą zgody i listy dzieci, co służyło m.in. sprawdzeniu obecności dzieci przed wycieczką, jak i w jej trakcie,

⁶⁶ W okresie objętym kontrolą, do dnia 4 lutego 2025 r.

pozostawieniu dzieci pod opieką innego nauczyciela (w przypadku gdy rodzice nie wyrazili zgody na udział dzieci w wycieczce), zapewnieniu możliwości skontaktowania się z danym rodzicem.

NIK zauważa, że o ile zasadnym było, aby ww. dokumenty były zabierane na czas wycieczki, to powinny one zostać zwrócone po jej zakończeniu.

(akta kontroli str. 384-385, 860, 866)

- g. W przypadku trzech z dziewięciu wyjść i wycieczek objętych próbą, nauczyciele Przedszkola nierzetelnie dokumentowali liczbę dzieci biorących udział w wydarzeniu: w ramach wycieczki autokarowej w dn. 10 listopada 2023 r., nauczyciel gr. III nie uwzględnił obecności jednego dziecka i wykazał w rejestrze wyjść oraz w sekcji 9. dziennika – 24 dzieci zamiast 25 biorących udział w wycieczce⁶⁷; w ramach wyjścia 4 kwietnia 2024 r. dzieci z oddziału V – w rejestrze wyjść oraz w sekcji 9. dziennika wykazano 22 dzieci, choć faktycznie obecnych tego dnia było 21 dzieci; w ramach wycieczki 27 listopada 2024 r. dzieci z oddziału V – w rejestrze wyjść oraz w sekcji 9. dziennika wykazano 19 dzieci, choć faktycznie obecnych tego dnia było 18 dzieci.

Dyrektor wyjaśnił, że w trzech pierwszych przypadkach nauczyciele popełnili błąd wykazując liczbę dzieci w sekcji 9. dzienników, zaś w czwartym przypadku – dziecko dołączyło do grupy w trakcie drogi do kina i nauczyciel nie odnotował jego obecności w dzienniku.

(akta kontroli str. 386-410, 536-538, 547, 552, 561-563, 618-620, 880, 884-890)

6. Do lutego 2025 r. nauczyciele Przedszkola nie wpisywali w dziennikach zajęć godzin przyprowadzania i odbierania dzieci z placówki, wbrew obowiązкови wynikającemu z § 2 ust. 2 rozporządzenia ws. dokumentacji. Powyższe dotyczyło każdej z pięciu grup prowadzonych w latach szkolnych 2022/2023, 2023-2024 i 2024/2025.

Ponadto nauczyciele oddziału IV w roku szkolnym 2022/2023 nie wpisali do dziennika wymaganych danych dotyczących dzieci: daty i miejsca urodzenia, adresów zamieszkania, imion i nazwisk rodziców oraz adresów ich zamieszkania (w przypadku, gdy były różne od adresu zamieszkania dziecka), adresów poczty elektronicznej rodziców i numerów ich telefonów, który to obowiązek również wynikał z § 2 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Dyrektor wyjaśnił, że po zwróceniu uwagi nauczyciele, poczynawszy od 27 lutego 2025 r., realizują obowiązek wpisywania godzin przyprowadzania i odbioru dzieci, natomiast dane dzieci z oddziału IV stanowiły odrębny od dziennika dokument, który posiadały panie w tej grupie.

(akta kontroli str. 420-428, 435-436, 445-446, 459-461, 472-473, 499-508, 524-526, 535-537, 546-550, 560-562, 577-584, 590-591, 599-600, 617-619, 878, 883)

7. Nauczyciele dwóch oddziałów nie dostosowali stolików i krzesełek do wzrostu łącznie 13 dzieci (spośród 73 objętych analizą⁶⁸), pomimo wymogu § 9 pkt 2 rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny, który zakładał, że sprzęty, z których korzystają osoby pozostające pod opieką szkoły lub placówki, dostosowuje się do wymagań ergonomii. Wytyczne dot. mebli stosowanych w placówkach oświatowych wynikały z normy *PN-EN 1729-1:2007 Meble. Krzesła i stoły dla instytucji edukacyjnych*, zgodnie z którą wysokość blatu roboczego oraz siedziska uzależniona była od wzrostu użytkownika. W przypadku 13 ww. dzieci wysokości te nie odpowiadały określonym w tej normie:

⁶⁷ Liczba dzieci wynikająca z rozliczenia wycieczki oraz z listy obecności w tym dniu.

⁶⁸ W toku prowadzonych oględzin w dniu 20 grudnia 2024 r. w salach oddziałów Przedszkola (I, IV i V).

- w grupie I nieprawidłowo dostosowano sześciorgu dzieciom (o wzroście od 86 do 92 cm) meble w rozmiarze 1⁶⁹, podczas gdy powinny mieć one meble w rozmiarze 0;
- w grupie IV nieprawidłowo dostosowano siedmiorgu dzieciom (o wzroście od 116 do 118 cm) meble w rozmiarze 3⁷⁰, podczas gdy powinny mieć one meble w rozmiarze 2 (pięcioro dzieci) lub w rozmiarze 1 bądź 2 (dwoje dzieci).

Dyrektor wyjaśnił, że w wyniku błędnego odczytania wymiarów z tabeli doszło do pojedynczych pomyłek w dostosowaniu krzeseł i stolika oraz oświadczył, że zaistniałe pomyłki zostały wyeliminowane w toku kontroli.

(akta kontroli str. 320-343, 886-889)

8. Dyrektor, od czasu przebudowy szatni, skutkującej wydzieleniem dodatkowego pomieszczenia⁷¹ i zamurowaniem jednego z dwóch wyjść z sali oddziału IV, nie dochował należytej staranności i nie zaktualizował planu ewakuacji Przedszkola, o którym mowa w § 5 rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny, w wyniku czego przebieg drogi ewakuacyjnej z tej sali wskazany w planie, nie był zgodny z faktyczną drogą możliwej ewakuacji. Dyrektor wyjaśnił, że powyższe wynikało z niezgłoszenia tego faktu inspektorowi BHP.

Plan ewakuacji został zaktualizowany w toku kontroli NIK.

(akta kontroli str. 195-199, 296-306, 851, 857)

9. Do 31 marca 2025 r. Przedszkole nie zapewniło prawidłowego wyposażenia apteczek dostępnych w grupach przedszkolnych oraz kuchni⁷² w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy⁷³. Apteczki dostępne w salach były różnie skompletowane, we wszystkich grupach zawierały: termometry elektroniczne, nożyczki, zestawy plastrów z opatrunkiem, opatrunki indywidualne, zaś w poszczególnych tylko grupach: chusteczki dezynfekcyjne (trzy grupy), kompresy (trzy grupy), koce ratunkowe (dwie grupy), rękawiczki 1-razowe (dwie grupy). Wyłącznie w jednej z grup dostępne były: przylepiec (plaster na szpulce), chusty opatrunkowe, maseczka higieniczna do przeprowadzania sztucznego oddychania, torebki plastikowe, chusta trójkątna, zimne kompresy. W apteczce żadnego oddziału nie było dostępnych: opasek elastycznych (bandaży), kompresów na oko, opatrunków na palce i na opuszki palców.

Ponadto w dniu 11 grudnia 2024 r. na stanie apteczek w dwóch grupach znajdowały się środki opatrunkowe, których termin ważności upłynął: w oddziale I – zestawy plastrów (4 szt.) z datą ważności do stycznia 2024 r., w oddziale II – 4 szt. bandaży, 1 szt. kompresu na rany oraz trzy chusty opatrunkowe – z datą ważności do stycznia 2023 r.

Dyrektor wyjaśnił, że po szczegółowej kontroli stanu apteczek zauważono niedobory i natychmiast podjęto działania, aby apteczki zostały uzupełnione. Przekroczenie daty ważności ww. produktów opatrunkowych tłumaczył przeoczeniem. Dyrektor wyjaśnił, że nigdy nie doszło do żadnych poważniejszych wypadków ani sytuacji wymagających użycia środków przeterminowanych.

⁶⁹ Przewidzianym dla dzieci o wzroście od 93 do 116 cm.

⁷⁰ Przewidzianym dla dzieci o wzroście od 119 do 142 cm.

⁷¹ Na cele stanowiska kasjerskiego, obecnie pokój nauczycielski/ lub do pracy zindywidualizowanej.

⁷² Stan stwierdzony w dniu 11 grudnia 2024 r. Apteczka kuchenna zawierała: chusty trójkątne, bandaże elastyczne, maseczkę higieniczną do przeprowadzania sztucznego oddychania, nożyczki, zestaw plastrów opatrunkowych oraz środki odkażające i chłodzące, natomiast zabrakło w niej: opatrunków na palce i na opuszki palców, opatrunków indywidualnych, chust i kompresów opatrunkowych, kompresu zimnego, koca ratunkowego, rękawic jednorazowych, czy torebek foliowych.

⁷³ Wymienione m.in. w normie DIN 13157, określającej ilość i rodzaj opatrunków i akcesoriów potrzebnych przy udzielaniu pierwszej pomocy m.in. na terenie placówek oświatowych.

Zawartość apteczek została uzupełniona zgodnie z wymogiem ww. normy, w toku kontroli NIK.

(akta kontroli str. 296-306, 356-360, 363-364, 881-885)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2023-2025 Dyrektor podejmował działania w celu zapewnienia bezpiecznego pobytu wychowanków w Przedszkolu, w szczególności poprzez właściwą organizację oddziałów i opieki personelu, a także – co do zasady – zabezpieczenie pomieszczeń i terenu placówki przed potencjalnymi zagrożeniami. Do czasu kontroli NIK budynek nie został wyposażony w przeciwpożarowy wyłącznik prądu, wymagany przepisami prawa, plan ewakuacyjny był nieaktualny, kontrola instalacji elektrycznej – nie została zlecona i przeprowadzona, a okresowej kontroli instalacji odgromowej w 2022 r. dokonała osoba nieuprawniona.

W Przedszkolu weryfikowano stan sprzętów i wyposażenia placówki oraz wyłączano z użytkowania te, które były niesprawne technicznie lub uszkodzone. Meble i zabawki (objęte próbą), z których korzystały dzieci, posiadały odpowiednie certyfikaty. Niemniej w dwóch grupach nauczyciele nie zapewnili dostosowania stolików i krzesełek do wzrostu 13 dzieci, wbrew zasadom ergonomii. Do lutego 2025 r. nauczyciele nie dokumentowali także godzin przyścia i odbioru dzieci, zaś w jednej z grup w roku 2022/2023 – nie wpisali w dzienniku danych o dzieciach, pomimo takiego obowiązku wynikającego z rozporządzenia ws. dokumentacji. Dokumentacja w zakresie wyjść poza teren placówki oraz organizowanych wycieczek była prowadzona nieprawidłowo i nierzetelnie, a w przypadku trzech spośród dziewięciu takich wydarzeń – w poszczególnych dokumentach wystąpiły rozbieżności w liczbie uczestników.

Przedszkole zatrudniało nauczycieli posiadających wymagane kwalifikacje i szkoliło ich w tematyce udzielania pomocy oraz przeciwdziałania sytuacjom zagrażającym bezpieczeństwu wychowanków. Realizowali oni z dziećmi programy nauczania oraz podejmowali działania edukacyjne w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Do marca 2025 r. Dyrektor zaniechał jednak weryfikacji, czy dane zatrudnianych osób nie widnieją w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym, a trzech pracowników, którzy zmieniali stanowisko lub pracodawcę, nie skierował na badania lekarskie, niezbędne przed dopuszczeniem do wykonywania zadań, przy których istniała możliwość przeniesienia choroby zakaźnej.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Zwiększenie nadzoru nad sposobem zapoznawania pracowników z obowiązującymi w Przedszkolu regulaminami i instrukcjami wewnętrznymi, w celu m.in. zapewnienia znajomości zasad postępowania dla zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom oraz realizacji wymogu określonego w art. 237⁴ § 3 Kodeksu Pracy i w ww. procedurach.
2. Wprowadzenie mechanizmów kontrolnych na etapie zatrudniania pracowników bądź przy zmianie powierzonych im stanowiska, służących prawidłowej realizacji obowiązków nałożonych na pracodawcę, m.in.: art. 21 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom oraz 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 10 ust. 2 pkt 2 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych.
3. Zobowiązanie pracowników do prowadzenia dokumentacji Przedszkola w zakresie organizowanych wycieczek i wyjść poza teren placówki, w sposób rzetelny, zapewniający kompletność tej dokumentacji oraz zgodność z obowiązującymi przepisami i uregulowaniami wewnętrznymi, a także

gwarantujący poprawne dokumentowanie liczby dzieci biorących udział w wydarzeniu.

4. Regularne dokonywanie przeglądów zawartości apteczek znajdujących się na terenie Przedszkola.
5. Wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych w celu zapewnienia prawidłowego i terminowego przeprowadzania okresowych kontroli wymaganych art. 62 Prawa budowlanego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 28 kwietnia 2025 r.

Kontroler

Ewa Tworkowska
specjalista kontroli państwowej

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Dyrektor

z up.
Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka
p.o. Wicedyrektor Delegatury

/podpisano elektronicznie/